

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 9. marta 2026. godine,
Br. ref.:VMP 2084/26

ODLUKA O UVOĐENJU PRIVREMENE MERE

u

slučaju br. KO72/26

Podnosilac

Vlada Republike Kosovo

**Ocena ustavnosti Dekreta [br. 24/2026] od 6. marta 2026. godine
predsednice Republike Kosovo**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Nexhmi Rexhepi, predsednik
Safet Hoxha, zamenik predsednika
Bajram Ljatifi, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo premijer Republike Kosovo, gospodin Albin Kurti, u ime Vlade Republike Kosovo (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporeni akt

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost Dekreta br. 24/2026 od 6. marta 2026. godine, predsednice Republike Kosovo, o raspuštanju desetog (X) saziva Skupštine Republike Kosovo (u daljem tekstu: osporeni akt).

Predmetna stvar

3. Predmet zahteva je ocena ustavnosti osporenog akta, za koji podnosilac zahteva tvrdi da nije u skladu sa stavom 3 člana 4. [Oblik vladanja i podela vlasti], članom 7. [Vrednosti], članom 16. [Premoć Ustava], podstavom 3 stava 1 člana 82. [Raspuštanje Skupštine], stavom 2 člana 84. [Nadležnosti Predsednika] i stavom 2 člana 86. [Izbor Predsednika] Ustava.
4. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) da uvede privremenu meru, ističući da „[...] hitna obustava delovanja Dekreta br. 24/2026 predstavlja neophodnu meru za sprečavanje potencijalno nepopravljivih posledica po ustavni poredak, po demokratsko funkcionisanje institucija i po javni interes Republike Kosovo.“

Pravni osnov

5. Zahtev je podnet u skladu sa podstavom 1 stava 2 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] i stavom 2 člana 116. [Pravni Efekat Odluka] Ustava, u članovima 22. (Procesuiranje podnesaka), 27. (Privremene mere), 29. (Tačnost podneska) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 25. (Podnošenje zahteva i odgovora), 44. (Zahtev za uvođenje privremene mere) i 65. (Zahtev u skladu sa podstavovima 1 i 2 stava 2 člana 113. Ustava i članovima 29. i 30. Zakona) Poslovnika o radu br. 01/2023 Suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 7. marta 2026. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu putem elektronske pošte, koji je Sud registrovao 9. marta 2026. godine.
7. Dana 9. marta 2026. godine, predsednik Suda je odlukom [br. GJR. KO72/26], imenovao sudiju Remzije Istrefi-Peci za sudiju izvestioca, dok je odlukom [br. KSH. KO72/26] imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Nexhmi Rexhepi (predsedavajući), Safet Hoxha i Jeton Bytyqi (članovi).
8. Dana 9. marta 2026. godine, Sud je obavestio o registraciji zahteva: (i) premijera, odnosno podnosioca zahteva, sa zahtevom za dopunu zahteva dostavljanjem kopije osporenog akta; (ii) predsednicu Republike Kosovo (u daljem tekstu: predsednica), koja je takođe obaveštena o mogućnosti davanja komentara; i (iii) predsednicu Skupštine Republike Kosovo (u daljem tekstu: predsednica Skupštine), od koje je zatraženo da svim poslanicima Skupštine dostavi po jednu kopiju zahteva. U gore navedenim obaveštenjima, određeno je da rok za dostavljanje komentara i dopunu zahteva bude do 11. marta 2026. godine.
9. Istog dana, podnosilac zahteva je Sudu dostavio osporeni akt.
10. Dana 9. marta 2026. godine, sudija Radomir Laban je zatražio njegovo izuzeće od odlučivanja u vezi sa zahtevom KO72/26. Istog dana, Sud je jednoglasno odbio zahtev za izuzeće sudije Radomira Labana.

11. Dana 9. marta 2026. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo predlog sudije izvestioca u vezi sa zahtevom podnosioca o uvođenju privremene mere. Istog dana, Sud je jednoglasno odlučio da (i) uvede, po službenoj dužnosti i na zahtev podnosioca zahteva, privremenu meru kojom se zabranjuje bilo kakva radnja predsednice Republike Kosovo u vezi sa Dekretom br. 24/2026 od 6. marta 2026. godine, kao i da zabrani bilo kakvu radnju Skupštine Republike Kosovo u trajanju utvrđenom u tački II ove odluke; (ii) naloži da privremena mera stupa na snagu 9. marta 2026. godine, u trajanju do 31. marta 2026. godine; (iii) dostavi ovu odluku strankama; (iv) objavi ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa stavom 4 člana 20. Zakona; i da (v) odluka stupa na snagu 9. marta 2026. godine.

Pregled činjenica

12. Skupština Republike Kosovo je 5. marta 2026. godine, na osnovu zahteva 42 (četrdeset dva) poslanika Parlamentarne grupe Pokreta VETĚVENDOSJE!, održala vanrednu sednicu sa jedinom tačkom dnevnog reda „Izbor predsednika Republike Kosovo“.
13. Iz zapisnika sa vanredne sednice od 5. marta 2026. godine proizilazi da su za predsednika Republike Kosovo predložena 2 (dva) kandidata, g. Glauk Konjufca i gđa Fatmire Mullhaxha – Kollçaku.
14. Predsednica Skupštine je konstatovala da je u sali bilo prisutno 66 (šezdeset šest) poslanika. Shodno tome, kao rezultat nedostatka prisustva 2/3 poslanika, predsednica Skupštine je prekinula vanrednu sednicu.
15. Dana 6. marta 2026. godine, predsednica je, na osnovu podstava 3 stava 1 člana 82. i stava 2 člana 86. Ustava, donela Dekret br. 24/26, kroz koji se ističe: „1. Raspušta se deseti (X) saziv Skupštine Republike Kosovo“.

Navodi podnosioca zahteva

16. Podnosilac zahteva, između ostalog, u suštini navodi da: „[...] raspuštanje Skupštine protivustavnim dekretom, bez iscrpljenja roka od 60 dana, kojim se prekida mandat poslanika i dovodi Vladu u ostavku (vidi Zakon 08/L-117 o Vladi Republike Kosovo, član 30, stav 2, tačka 2.1), gde su predviđena velika zakonska ograničenja njenog funkcionisanja (vidi isto, član 31.), predstavlja ozbiljno kršenje ustavnog poretka, konkretno ustavnih odredbi navedenih u tački II ovog zahteva [„članom 86, stav 2, članom 82, stav 1,3, članom 84, stav 2, članom 4, stav 3, članom 7 i članom 16 Ustava Republike Kosovo“].

Zahtev za uvođenje privremene mere

17. Podnosilac zahteva traži od Suda da uvede „privremenu meru protiv dekreta predsednice Republike Kosovo“. Stoga, dozvoljavanje raspuštanja Skupštine bez prethodne procene Ustavnog suda stvara opasan presedan, kako neposredno, tako i za budućnost institucionalne stabilnosti i ustavnog funkcionisanja institucija Republike Kosovo. Preventivne mere od strane Suda u ovom slučaju su neophodne, jer će intervencija tek nakon što se posledice materijalizuju biti odložena“.
18. U tom smislu, podnosilac zahteva ističe da: „Vlada Republike Kosovo smatra da u ovim okolnostima postoji realan i neposredan rizik da će, pre nego što Ustavni sud odluči o suštini ovog slučaja, biti stvorene činjenične i institucionalne posledice koje bi bilo izuzetno teško ispraviti ako se kasnije utvrdi da osporeni akt nije u skladu sa Ustavom. Pokretanje procedura za organizovanje vanrednih izbora obuhvatilo bi niz institucionalnih i administrativnih radnji, počev od određivanja datuma izbora,

aktiviranja izbornih procedura, mobilizacije izborne administracije, Centralne izborne komisije (CIK) i angažovanja javnih resursa, što bi, jednom preduzeto, stvorilo činjenično stanje koje bi bilo izuzetno teško vratiti u prethodno ustavno stanje“.

19. Dalje, podnosilac zahteva ističe da: „[...] dozvoljavanje da pravne posledice osporenog dekreta nastave, uključujući i donošenje dodatnog dekreta kojim se određuje datum izbora, proizvelo bi duboke posledice po redovno funkcionisanje ustavnih institucija Republike. Takav razvoj događaja bi direktno uticao na vršenje zakonodavne vlasti, funkcionisanje izvršne vlasti i institucionalnu stabilnost Republike Kosovo, stvarajući situaciju pravne i institucionalne nesigurnosti koja bi bila suprotna osnovnim principima vladavine prava i demokratskog ustavnog poretka“.
20. Sledstveno, podnosilac zahteva precizira: „[...] da hitna obustava delovanja Dekreta br. 24/2026 predstavlja neophodnu meru za sprečavanje potencijalno nepopravljivih posledica po ustavni poredak, po demokratsko funkcionisanje institucija i po javni interes Republike Kosovo. Uvođenje privremene mere bi obezbedilo očuvanje ustavnog status quo-a do trenutka kada Ustavni sud konačno odluči o ustavnosti osporenog akta, čime bi se garantovala delotvornost ustavne kontrole i zaštita institucionalne stabilnosti države.“
21. U nastavku podnosilac zahteva pojašnjava da: „Uvođenje privremene mere nameće se i drugom okolnošću posebne ustavne težine. Nakon donošenja osporenog Dekreta br. 24/2026, istog dana, 6. marta 2026. godine, predsednica Republike Kosovo preduzela je prve korake ka ostvarivanju njegovih pravnih efekata, naime pozivom političkih stranaka na konsultativni sastanak u vezi sa određivanjem datuma vanrednih izbora. Ako bi osporeni dekret ostao na snazi, izbori bi morali biti održani u ustavnom roku od četrdeset pet (45) dana, čime bi se ovaj čin u praksi pretvorio u nepovratan institucionalni proces. Pod ovim okolnostima, ustavna opasnost više nije hipotetička, već neposredna i stvarna. Sastoji se u stvaranju činjeničnog stanja koje bi, čak i u slučaju naknadne konstatacije neustavnosti od strane Suda, bilo izuzetno teško vratiti u prethodno pravno stanje.“
22. S tim u vezi, podnosilac zahteva naglašava da „[...] privremena mera je bitna kako bi se izbegla nepopravljiva šteta i nepovratne posledice, uključujući ogromne finansijske troškove, duboku političku neizvesnost, kašnjenja u reformama i slabljenje vladavine prava i demokratije u zemlji“.
23. U nastavku, podnosilac zahteva ističe da: „raspuštanje Skupštine potpuno onemogućava vršenje zakonodavne vlasti, uključujući donošenje zakona i međunarodnih sporazuma, nadzor nad radom Vlade, predlaganje ili izbor članova nekih od ključnih institucija Republike, kao i mnoge druge ustavne funkcije Skupštine (vidi Ustav, član 65). Svaki dan ove potpune nemogućnosti vršenja zakonodavne vlasti nanosi veliku i nepopravljivu štetu građanima Republike. Na primer, na dnevnom redu za sledeću sednicu Skupštine bio je razmatranje četiri međunarodna sporazuma, ukupne vrednosti oko 121 milion evra. Da bi se izbeglo kašnjenje i potencijalni gubitak ovih sredstava, kao i kašnjenje i potencijalni gubitak drugih sredstava, neophodno je uvesti privremenu meru kojom se obustavlja raspuštanje Skupštine za vreme dok Sud razmatra ovaj ustavni predmet.“
24. Podnosilac zahteva, u nastavku ističe: „raspuštanjem Skupštine, potpunu nemogućnost vršenja zakonodavne vlasti prati, kao što je gore pomenuto, i značajno slabljenje izvršne vlasti, pretvarajući funkcionalnu i punomoćnu Vladu u Vladu u ostavci sa strogo ograničenim nadležnostima. [...] Na ovaj način, raspuštanje Skupštine već nanosi, i nastaviće da nanosi i u buduće, nepopravljivu štetu koja direktno utiče na

interese građana Republike. Samo uvođenje privremene mere i suspenzija dekreta predsednice mogu izbeći ove posledice. Upravo zbog ovih nepopravljivih šteta, koje proizilazi iz potpune ili delimične nemogućnosti vršenja dve ključne vlasti države Kosovo, jasno je da je u javnom interesu da se dekret predsednice suspenduje. Javni interes građana Republike je da u svakom trenutku postoje funkcionalne državne institucije. Ovo važi posebno kada su u pitanju Skupština i Vlada Republike Kosovo. Suspenzija dekreta predsednice je neophodna kako bi se garantovala institucionalna stabilnost, funkcionalnost i kontinuitet za vreme dok se ocenjuje njena ustavnost. Na ovaj način ispunjava se i drugi uslov za izricanje privremene mere, da ona bude u javnom interesu.“

25. Konačno, podnosilac zahteva smatra da „Ustavni sud Republike Kosovo treba da usvoji njihov zahtev za privremene mere, jer podnosilac smatra da je podneo zahtev koji je „prima facie“ prihvatljiv i da je suštinski obrazložen u navodima u vezi sa ustavnim odredbama preciziranim u zahtevu. Isto tako, uvođenje privremenih mera je u javnom interesu, služi administriranju pravde i služi očuvanju ustavnog poretka, vladavine prava, kao i principa demokratije i poštovanja ljudskih prava i sloboda.“

Ocena u vezi sa zahtevom za privremenu meru

26. Na osnovu gore elaboriranih činjenica, Sud naglašava da je predsednica, 6. marta 2026. godine, izdala Dekret [br. 24/2026] kojim se ističe: „1. Raspušta se deseti (X) saziv Skupštine Republike Kosovo“.
27. Sud dalje ističe da je podnosilac zahteva podneo zahtev za uvođenje privremene mere protiv dekreta predsednice, u kojem, između ostalog, navodi da: „[...] Uvođenje privremene mere je neophodno i zbog daljih institucionalnih dešavanja koja su direktno povezana sa osporenim aktom.“ U svom zahtevu, podnosilac zahteva dalje navodi: „[...] da u ovim okolnostima postoji realan i neposredan rizik da će, pre nego što Ustavni sud odluči o suštini ovog slučaja, biti stvorene činjenične i institucionalne posledice koje bi bilo izuzetno teško ispraviti ako se kasnije utvrdi da osporeni akt nije u skladu sa Ustavom.“
28. U vezi sa ocenom zahteva za uvođenje privremene mere, Sud se prvo poziva na stav 2 člana 116. [Pravno dejstvo odluka] Ustava, koji predviđa:
- „[...]”
2. Dok god je procedura u postupku pred Ustavnim sudom, sud može privremeno prekinuti primenu spornog postupka ili zakona, dok god se ne donese sudska odluka, ukoliko smatra da je primena takvih spornih zakona može uzrokovati nepopravljivu štetu.
[...].“
29. Takođe, Sud se poziva na član 27. [Privremene mere] Zakona koji predviđa:
- „1. Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim merama u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu.
2. Trajanje privremenih mera treba biti opravdano i proporcionalno.“
30. Na kraju, Sud se poziva na stavove 1 i 2 pravila 44. (Zahtevi za uvođenje privremene mere) Poslovnika, koji predviđaju da:

„1. U svakom trenutku, sve dok Sud ne odluči o zahtevu, svaka stranka može tražiti da se uvede privremena mera u odnosu na pitanje koje je predmet postupka pred njim, kako je utvrđeno članom 27. (Privremene mere) Zakona.
2. Sud, takođe, može uvesti privremenu meru i *ex-officio*, u vezi sa pitanjem koje je predmet postupka pred njim, ako smatra da su se za to stekli uslovi iz člana 27. Zakona.
[...].“

31. Kao što je naglašeno i kroz sudsku praksu, u pogledu efikasnog funkcionisanja državnih institucija, Sud je dosledno ponavljao da u službi očuvanja ustavnog poretka Republike Kosovo, koji se zasniva na načelima demokratije, poštovanja ljudskih prava i sloboda, vladavine prava, nediskriminacije, pluralizma i podele vlasti, Ustav Republike Kosovo je izvor autoriteta svake vlasti i određuje granice vršenja ovog autoriteta. Shodno tome, Ustavni sud, kao nezavisno telo za zaštitu ustavnosti i organ koji vrši konačno tumačenje Ustava, ponavlja važnost zabranjivanja svake dalje radnje ili odluke relevantnih institucija Republike Kosovo na koje utiče osporeni akt.
32. Sud ističe da uvođenje privremene mere *po službenoj dužnosti* i na zahtev podnosioca zahteva, kojim se zabranjuje preduzimanje svake radnje od strane predsednice u vezi sa Dekretom [br. 24/2026], od 6. marta 2026. godine, kao i zabrane bilo kakve radnje Skupštine do odlučivanja u slučaju od strane Ustavnog suda, u funkciji sprečavanja nanošenja nepopravljive štete po ustavnom poretku Republike Kosovo i demokratskom funkcionisanju ključnih institucija u Republici Kosovo.
33. U smislu odredbi člana 27. Zakona, Sud ocenjuje da je zabrana bilo kakve dalje odluke i radnje od strane napred navedenih institucija u javnom interesu, neophodna za očuvanje ustavnog poretka i u najboljem interesu Republike Kosovo i njenih građana.
34. Shodno tome, Sud, bez prejudiciranja u vezi sa meritumom zahteva KO72/26, nalazi da treba uvesti privremenu meru *po službenoj dužnosti* i na zahtev podnosioca zahteva, u skladu sa obrazloženjem ove odluke.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 116. (2) Ustava, članom 27. Zakona i pravilima 44., 45, 46. (2) i 48. (1) (d) Poslovnika, dana 9. marta 2026. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. **DA UVEDE**, *po službenoj dužnosti* i na zahtev podnosioca zahteva, privremenu meru kojom se zabranjuje bilo kakva radnja predsednice Republike Kosovo u vezi sa Dekretom br. 24/2026 od 6. marta 2026. godine, kao i da zabrani bilo kakvu radnju Skupštine Republike Kosovo u trajanju utvrđenom u tački II ove odluke;
- II. **DA NALOŽI** da privremena mera stupa na snagu 9. marta 2026. godine u trajanju do 31. marta 2026. godine;
- III. **DA DOSTAVI** ovu odluku strankama;
- IV. **DA OBJAVI** ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- V. Ova odluka stupa na snagu 9. marta 2026. godine.

Sudija izvestilac

Predsednik Ustavnog suda

Remzije Istrefi-Peci

Nexhmi Rexhepi